

اگر قصد دارید کامپیوتر، تلفن هوشمند یا رایانه لوحی خود را دور بیندازید، هدیه دهید یا اینکه بفروشید، یک مشکل بزرگ وجود دارد که شاید به آن توجه نکنید و آن اینکه اگر اطلاعات موجود بر روی این دستگاهها را به خوبی پاک نکنید، ممکن است قربانی حملات سرقت هویت شوید.

کاربران رایانه باید توجه داشته باشند که برای از بین بردن اطلاعاتی که نمی خواهند در اختیار فرد دیگری قرار گیرد پاک کردن فایلها با ابزارهای معمول سیستمی کافی نبوده و این ابزارها تهدیدها و حملات سرقت را برطرف نمی کنند بلکه باید کار پاکسازی دستگاه خود را بسیار عمیق تر و با دقت بیشتری انجام دهند.

براین اساس در راستای حفظ امنیت اطلاعات در رایانه کاربران خانگی به چند روش پاکسازی داده ها اشاره مینماییم.

راه حلی برای پاکسازی درایو سخت کامپیوتر

حذف کردن فایلها و برنامه ها و سپس پاک کردن تمامی داده ها از سطل آشغال (Recycle Bin) برای کاربری که قصد دارد کامپیوتر خود را دور بیندازد کار تقریباً بیهوده ای است؛ می توان گفت که هرکسی می تواند به سادگی و با استفاده از ابزارهای معمول در دسترس، داده هایی را که به این روش پاک شده اند بازیابی کند.

حتی اگر کاربر درایو سخت خود را فرمت مجدد کند، باز هم اگر کسی بخواهد می تواند داده های پاک شده آن را مجدداً بازیابی کند؛ براین اساس این موضوع می تواند یک مساله جدی باشد. در سال ۲۰۰۳، دو دانشجوی تحصیلات تکمیلی در آزمایشگاه علوم کامپیوتر دانشگاه ام آی تی، ۱۵۸ درایو سخت استفاده شده را از eBay و سایر منابع خریداری کردند که در این میان فقط داده های ۱۲ درایو به خوبی پاک شده بودند. اگرچه نزدیک به ۶۰ درصد از این درایوهای سخت مجدداً فرمت شده بودند و بر روی حدود ۴۵ درصد از آنها هیچ فایلی موجود نبود؛ این درایوها حتی نمی توانستند بر روی یک کامپیوتر نصب شوند اما این دانشجویان توانستند با استفاده از یک سری ابزارهای خاص، داده های آنها را بازیابی کنند. آنها بیش از ۵۰۰۰ شماره کارت اعتباری، رکوردهای مالی شخصی و شرکتهای، رکوردهای پزشکی و ایمیلهای شخصی را کشف کردند.

کاربر برای حفظ امنیت داده های خود باید از یک برنامه پاکسازی دیسک (به خصوص برنامه ای که مورد تایید استانداردها باشد) استفاده کند؛ این برنامه ها کل درایو سخت را چندین بار با داده های مختلف بازنویسی می کنند و این اطمینان را ایجاد می کنند که داده های اصلی به هیچ عنوان قابل بازیابی نیستند. البته در صورت استفاده از این برنامه ها باید صبور بود چرا که ممکن است پاکسازی کل درایو سخت چندین ساعت به طول بینجامد.

در صورتیکه کاربر از Mac استفاده می کند می تواند از Disk Utility که بر روی سیستمهای اپل جاسازی شده است استفاده کند؛ این ابزار را می توان در فولدر Applications/Utility یافت. همچنین می توان از برنامه های متفرقه نیز برای این کار استفاده کرد؛ این برنامه ها محتویات یک فایل را چندین بار بازنویسی می کنند و درایو سخت محلی، درایوهای سخت شبکه و درایوهای CD را کاملاً پاکسازی می کنند.

پاکسازی تلفن های موبایل، تلفن های هوشمند و رایانه های لوحی

تلفنهای هوشمند و رایانه های لوحی کل زندگی کاربر را از لیستهای تماس، ایمیلها، رکوردهای تلفنهایی که زده است و تلفنهایی که به وی شده تا اطلاعات رسانه های اجتماعی و غیره را در یک بسته کوچک قرار می دهند و بنابراین بسیار مهم است که کاربر اطمینان حاصل کند که سایرین قادر نیستند به این اطلاعات دسترسی پیدا کنند.

یک راه حل برای این مشکل این است که کاربر برنامه ها و اطلاعات تماس خود را یکی یکی حذف کند اما احتمال انجام این کار به صورت موثر تقریباً نزدیک به صفر است. بنابراین کاربر باید به نحوی تلفن خود را به طور کلی ریست کند که داده های آن را حذف کرده و آن را به تنظیمات پیش فرض کارخانه بازگرداند.

نحوه انجام این کار به نوع سیستم عامل و همچنین گاهی به دستگاه کاربر بستگی دارد برای این اساس دستوراتی که در گزارش ارائه شده دستوراتی عمومی است که باید در مورد اغلب دستگاهها کارساز باشند، اما به هر حال بهتر است کاربر به راهنمای دستگاه خود نیز نگاهی بیندازد تا از کار خود مطمئن شود.

پاکسازی سیستم عامل آندروید

کاربر برای نسخه های پیش از آندروئید ۴،۰ باید کلید Menu را از اسکرین Home فشار داده و Settings/Privacy/Factory data reset را انتخاب کند؛ با این کار هشدار به کاربر نمایش داده خواهد شد که باید در این هشدار بر روی Reset phone کلیک کند.

همچنین اگر کاربر کارت SD در تلفن خود دارد و نمی خواهد از داده های آن در تلفن بعدی خود استفاده کند باید اطمینان حاصل کند که گزینه Erase SD card را نیز انتخاب کرده باشد.

برای آندروئید ۴،۰ یا نسخه های پس از آن نیز کاربر باید به بخش Settings رفته و به دنبال Backup and reset بگردد و آن را انتخاب کرده و سپس در صفحه بعدی بر روی Factory data reset کلیک کند. در این مرحله با یک پنجره هشدار با فهرستی از حسابهای کاربری که در حال حاضر داخل آنها است مواجه می شود.

پاکسازی رایانه های دارای سیستم عامل iOS

کاربران iOS نسخه ۵ برای پاکسازی سیستم خود باید به بخش Settings/General/Reset و Erase all Content and Settings را انتخاب کنند. البته این اقدام مخصوص iOS نسخه ۵ بوده و ممکن است این پروسه برای سایر نسخه های این سیستم عامل تا حدی متفاوت باشد.

پاکسازی سیستم عامل Windows Phone ۷

برای پاکسازی سیستم عامل ویندوزفون ۷ کاربر باید به اسکرین Home رفته و بر روی Application Menu Key کلیک کند؛ سپس Settings/ System/About/ را انتخاب کرده و بر روی دکمه Reset your phone ضربه بزند.

پاکسازی سیستم عامل بلک بری

کاربران سیستم عامل بلک بری نیز برای پاکسازی سیستم عامل دستگاه خود باید به بخش تنظیمات Options/Security و options/General settings رفته و بر روی منو کلیک کرده و سپس گزینه Wipe Handheld را انتخاب کنند. اکنون کاربر می تواند با آسودگی خاطر، دستگاه خود را به فروش رسانده، هدیه داده و یا دور بیندازد.